
VURAL ÖGER'LE TÜRKİYE'DE SOSYAL DEMOKRASİ ÜZERİNE

İbrahim SARITAŞ *

İbrahim Sarıtaş: Avrupa'da sosyal demokrasinin gelişimiyle Türk sosyal demokrasinin gelişimi arasında ciddi bir farklılık gözlemleniyor. Avrupa'da sosyal demokrasi evrensel ilkelerle yola çıkmışken, Türk sosyal demokrasinin özellikle Avrupa Birliği'nin temel ilkeleri de olan özgürlük, dayanışma ve demokrasi gibi ilkelerle arasında bir kopukluk olduğu gözlemleniyor. Bunu neye bağlayabiliriz?

Vural Öger: Sosyal demokrasi hareketleri Türk siyasi tarihi ile Avrupa siyasi tarihinin gelişimi arasındaki fark tabii ki tarihi ve sosyal nedenlerden kaynaklanmaktadır. Avrupa'da sosyal demokrasi hareketleri 19.yy'da kapitalizme karşı işçi hareketi olarak ortaya çıkarken, Türkiye'de sosyal demokrasi hareketi bir halk hareketi olarak değil Cumhuriyet projesinin önderi olarak ortaya çıkmıştır.

Sarıtaş: Avrupa'da Türk "sosyal demokrasisi"ne bu doğrultuda bir tepki olduğunu söyleyebilir miyiz?

Öger: Avrupalı sosyal demokratların arzusu Türk sosyal demokrasinin Türkiye için gelecek projesi olan AB'ye üyelik sürecine daha aktif katkı sağlayarak, Avrupalı sosyal demokratlarla geçmişte olduğu gibi ortak bir akıl içinde çalışmalar yapmalarınıdır. Bu iki taraf

arasında kimi zaman oluşan yanlış anlaşılmaları engellemek ve ortak bir düşünce zemini yaratmak için de gereklidir. Türk sosyal demokratlarının önümüzdeki dönemde Avrupa sosyal demokratları ile daha yakın ilişki kurarak tenkit konusu olan meselelerin üzerine eğilmelerini ümit ediyorum. Brüksel'de temsilcilik açma girişimleri de bu iletişim projesinin ilk adımı olarak olumlu değerlendirilebilir.

Sarıtaş: Türkiye'yi her platformda savunan bir temsilcimiz olarak siz bu konularda bir zorluk çektiniz mi?

Öger: Şurası muhakkak ki Türkiye'yi uluslararası platformda anlatmak için çalışan herkesin karşılaştığı çok zorluklar mevcuttur. Ben de bunları yaşadım ve yaşamaktayım. Avrupa'nın bir kesiminde tarihten, kültürel ve dini nedenlerden kaynaklanan ön yargılarla mücadele etmekteyiz. Bu zorlukları göze alarak yola çıkmış biri olarak benim naçizane beklentim, bizlerin bu sürece katkımızı artırabilmemiz için Türkiye'de her kesimin bizlere destek olmalarıdır. Türkiye'de herkesin arzusu olduğunu düşündüğüm daha iyi işleyen bir demokrasi, daha iyi uygulanan insan hakları, daha rekabetçi bir ekonomi olan AB hedeflerine, laik bir hukuk devleti olan Türkiye'yi taşımak için bu konu partiler üstü ele alınması ve tüm kesimlerin birlikte çalışmalarıdır. Türkiye'yi ileriye taşıyacak olan bu çalışmalar olacaktır.

Sarıtaş: Bazı dönemlerde Sosyalist Enternasyonal'den CHP'nin çıkarılması dahi konuşulabiliyor? Siz bunu doğru buluyor musunuz? Sosyalist Enternasyonal'de böyle bir düşüncenin oluşmasında en temel etken nedir sizce?

Öger: Bildiğim kadarıyla Sosyalist Enternasyonel'in bir temsilcinin başvurusu dışında henüz olgunlaşmış bir durum bulunmamaktadır, konu alt komitelerde ele alınmaktadır. Kuşkusuz Türkiye'nin hiç bir siyasi partisinin ait olduğu siyasi aileden dışlanması istenen bir durum değildir. Benim dileğim tüm siyasi partilerin kendi siyasi ailelerindeki yerlerini tam üye olarak almaları ve orada Türkiye'nin sesi olmalarıdır.

Sarıtaş: Son günlerde yaşanan olaylar, özellikle iktidar partisine yönelik olarak açılmış olan kapatma davasında sosyal demokrat olduğunu iddia eden partilerin tepkisizliğini Avrupa'da nasıl izah ettiniz?

Öger: Bu konuda AB'nin genel tutumu Türkiye'de işleyen demokrasinin kesintiye uğramadan, istikrar zarar görmeden ve hukukun üstünlüğüne saygılı olarak süreci izlemek yönündedir. Kapatma davalarında 1999 yılında imzalanan Venedik Konvansiyonu'nda belirtilen iki ilke ırkçılık ve ayrımcılık eğilimi içinde olmak ve şiddete

katılmak yahut destek vermek şeklindedir. Konu Avrupa'da da bu şekilde izlenmektedir.

Sarıtaş: İdris Küçükömer'in Türkiye'de sosyal demokrasiyle ilgili iddia ettiği söylem hakkında ne düşünüyorsunuz, özellikle de AK Parti'nin özellikle dünyada sosyal demokrat partilerin yaslandığı tabandan aldığı büyük oylar ve içerisinde barındırdığı sosyal demokrat kimlikteki siyasiler olduğu da düşünülecek olursa?

Öger: Sorunuzu yanıtlamak için ayrıntılı bir siyasi parti tabanı analizi yapmak gerekmektedir. Bu türden bir analiz olmaksızın bir yorum yapmak istemem.

Sarıtaş: Bir sosyal demokrat olarak şayet Türkiye'de siyasete girmek isteseydiniz, Türkiye'deki "sosyal demokrat" partiler içerisinde mi olurdu bu?

Öger: Benim siyasi hayata giriş amacım Türkiye'nin Avrupa'da temsiline sosyal demokrat bir çizgi içinde katkı sağlamaktı. Geçtiğimiz beş yıllık Avrupa Parlamentosu döneminde de bu açıdan kendimi başarılı sayıyorum. Türkiye'de aktif siyasete girme düşüncem yoktur.

Sarıtaş: Teşekkür Ediyorum